

Казки про жадібність

Щастя і біда

Щастя і біда Були два брати: один бідний, а другий багач. Посіяли вони пшеницю на одній ниві. То у бідного файна пшениця вродилася, а у багача гірша. Але від того бідного все хтось вночі брав пшеницю і до багача переносував. Бідний гадав собі, що то брат краде пшеницю, та й пішов вночі вартувати. Дивиться, а там якийсь птах пшеницю тягає. Тоді він узяв зашурився та й піймав того птаха. Хотів його задушити. Але птах каже:

— Не души мене, бо тебе біда задушить!

— Хто ж ти є?

— Я твого брата щастя!

— А моє щастя де?

— Ти не маєш щастя, бо у тебе є біда під припічком. Але забирайся геть у світ, то тобі ліпше буде! Зібралися вони з жінкою й дітьми та й ідуть геть. А біда вхопилася з-під припічка і зачала верещати:

— Йой, та ти їдеш, а мене лишаєш?

І вчепилася біда воза, верещить, не хоче лишатися. Мусили вони вже поїхати з бідою, але гризуться, гадають собі: «Та де ми з бідою поїдемо? З бідою нас ніхто і не прийме!» Зупинилися в лісі відпочивати. Злізли з воза та й хочуть вогонь класти. Пішов газда за дровами й каже до біди:

— Ходи, поможеш мені дров нарубати! Взяв дуба грубого, розколов та й каже біді:

— Пхай тут руку, най розколю дуба!

Біда запхала обидві руки, а він пустив, та й дуб біді руки защемив. Біда скаче, верещить всілякими голосами, але не може рушитися. А вони тоді фіру борзо запрягли та й поїхали далі. Біду лишили.

Приїхали до одного села, найнялися у пана на службу: чоловік був за економа, жінка за кухарку, а діти пасли вівці. Та й сказав їм пан:

— Як будете мені вірно служити, то вам добре буде, а як ні, то відправлю вас геть!

Але якось хлопець пасе вівці й забив бичем одну вівцю. Сказав татові, а тато йому:

— Тихо, нічого не кажи, бо пан буде дуже гніватися. Я вівцю закопаю, а панові скажемо, що вовк з'їв!

Та й пішов з хлопцем копати яму на вівцю. Копає, аж дивиться — пивниця. Узяв відтворив, а там самі бочки, всі з грішми. Побіг він до пана та й каже:

— Хотів я вівцю закопати і найшов пивницю з грішми!

Пан дуже утішився, поїхав до пивниці, набрав вісім возів грошей і каже до того Хлопа:

— Я тобі дам увесь маєток, а собі заберу гроші. Буду ними на пенсії жити.

Та й віддав йому пан геть усе своє добро, а сам з тими грішми поїхав.

Тоді він вже став великим багачем, паном, й пише до свого брата: «Спродай усе своє господарство та й приходь до мене, будемо разом панувати». Так той і зробив: спродав усе і їде. їде тою самою дорогою, де біда була защемлена у дубі. Каже до нього біда:

— Пусти мене відси, то я твого брата знов на біду звезду, а ти будеш паном!

Він вийняв їй руки з дуба, пустив, а біда схопила його за шию і каже:

— Вже тебе не пушу, доки жити будеш! Приїхав він з тою бідою до брата, а брат як увидів біду, дуже розгнівався та й прогнав його геть. Він повернувся додому, але вже бідував, поки не вмер.